

رودست‌های کرونا

۱۲ نمونه از تصورات رایج مجامع علمی جهان درباره ویروس کرونای جدید که بعدها اشتباه از آب درآمد

محمدحسین خودکار
جامعه

کرونا هر روز ترفندهای تازه‌ای برای غافلگیر کردن بشر از آستین بیرون می‌کشد. مثلا در روزهای اول شیوع کووید-۱۹ در جهان تصور می‌شد که کودکان به این بیماری مبتلا نمی‌شوند، اما بعدها ثابت شد که نه فقط کودکان و حتی نوزادان کرونا می‌گیرند، بلکه آنها می‌توانند به عنوان ناقلان بدون علامت، نقش خطرناکی در رشد همه‌گیری این ویروس داشته باشند. همچنین در هفته‌های اول شیوع کووید-۱۹ ادعا می‌شد که بهبودیافتگان کرونا در برابر ابتلای مجدد به این بیماری مصون هستند، اما در ماه‌های بعد، نادرستی این ادعا با ابتلای مجدد برخی افراد در چین، ژاپن و کره جنوبی به کووید-۱۹ ثابت شد. علاوه بر این، در چهار ماهی که از شیوع کرونا در جهان می‌گذرد، توصیه‌های بهداشتی نهادهای علمی بین‌المللی درباره راه‌های پیشگیری از کرونا نیز به شدت تغییر کرده است. زمانی سازمان بهداشت جهانی فقط به افراد بیمار، اطرافیان آنها و کادر درمان توصیه می‌کرد که از ماسک استفاده کنند، اما بعدها گفته شد که همه افراد برای جلوگیری از ابتلا به کرونا به خصوص در صورت حضور در محیط‌های عمومی باید ماسک بزنند. یافته‌هایی از این دست نشان می‌دهد کرونا در ماه‌های اخیر بارها به همه انسان‌ها رو دست زده و بشریت با همه ادعایی که درباره پیشرفت علم خود دارد، تاکنون به اطلاعات اندکی درباره این ویروس دست یافته است.

با گرم شدن هوا از بین می‌رود

در ماه‌های اول شیوع کرونا، مقامات بسیاری از کشورها تصور می‌کردند که همه‌گیری این ویروس با گرم شدن هوا متوقف می‌شود. اما این تصور با گسترش کووید-۱۹ در کشورهای نیم‌کره جنوبی باطل شد. پژوهش‌های بعدی در این زمینه نشان داد که حتی امکان کاهش نرخ سرایت کرونا در تابستان نیز تصور باطلی است، زیرا اخیرا ثابت شده است که این ویروس حتی در دمای ۶۰ درجه سانتی‌گراد هم زنده می‌ماند.

همه افراد لازم نیست ماسک بزنند

سازمان بهداشت جهانی در ماه‌های اول همه‌گیری کووید-۱۹ استفاده از ماسک را تنها به بیماران و اطرافیان آنها توصیه می‌کرد. اما چند هفته‌ای است که این سازمان به همه افراد تاکید می‌کند که در صورت حضور در مکان‌های عمومی حتما ماسک بزنند، زیرا بر مبنای آخرین تحقیقات، احتمال می‌رود که افراد در محیط‌های شلوغ صرفا به خاطر قرارگرفتن در معرض قطرات تنفسی فرد بیمار به کرونا مبتلا شوند.

از انسان به انسان منتقل نمی‌شود

در اولین روز سال ۲۰۲۰، مسئولان بهداشت جهانی با صدور بیانیه‌ای تاکید کردند که «هیچ نشانه‌ای از انتقال این ویروس از انسان به انسان وجود ندارد.» اما ده روز پس از صدور این بیانیه، مقامات بهداشتی هنگ‌کنگ انتقال ویروس جدید در میان اعضای یک خانواده را تایید کردند. با این حال، ده روز از هشدار هنگ‌کنگی‌ها گذشت تا مقامات بهداشت جهانی بالاخره موضوع انتقال کرونا از انسان به انسان را تایید کنند.

از آنفلوآنزای فصلی کشنده‌تر نیست

در هفته‌های اول شیوع ویروس کرونا، مقامات بهداشت جهانی با استناد به آمارهای چینی‌ها تاکید داشتند که ویروس جدید از آنفلوآنزای فصلی کشنده‌تر نیست. اما بعدها که کووید-۱۹ پایش را به کشورهای بیشتری باز کرد، مسئولان این سازمان بالاتر بودن آمار مرگ‌ومیر ناشی کرونا از آنفلوانزا را تایید کردند. دو هفته قبل نیز این سازمان در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که کووید-۱۹ حداقل ده برابر کشنده‌تر از آنفلوانزای فصلی است.

صابون باعث نابودی کرونا می‌شود

از ابتدای شیوع کرونا تا همین امروز شست‌وشوی دست با آب و صابون به عنوان راهکاری موثر برای پیشگیری از ابتلا به این ویروس شناخته می‌شود.
اما در هفته‌های اخیر ثابت شده است که برخلاف تصور اولیه کارشناسان بهداشتی، شست‌وشو با آب و صابون باعث نابودی ویروس‌های موجود روی دست نخواهد شد و با این کار فقط ویروس‌ها از سطح دست به چاه فاضلاب منتقل می‌شوند.

رعایت فاصله یک متری کافی است

در چهار ماه گذشته همواره اطلاعات متناقضی درباره میزان فاصله احتیاطی لازم برای جلوگیری از سرایت کرونا منتشر شده است.
اوایل گفته می‌شد که لازم است افراد برای پیشگیری از ابتلا به این ویروس یک متر با همدیگر فاصله داشته باشند و بعدها این فاصله احتیاطی به یک‌ونیم تا دو متر افزایش یافت. اما اخیرا گزارش‌هایی از انتقال کووید-۱۹ در فاصله بیش از چهار متری نیز منتشر شده است.

حیوانات به کرونا مبتلا نمی‌شوند

تا همین یک ماه پیش بسیاری از کارشناسان بهداشتی معتقد بودند که حیوانات به کرونا مبتلا نمی‌شوند. اما در یک ماه گذشته مواردی از ابتلای چند سگ و گربه خانگی در هنگ‌کنگ و حتی یک ببر در باغ وحش نیویورک به کووید-۱۹ منتشر شده است. همچنین سه هفته پیش تحقیقات یک موسسه پژوهشی چینی نشان داد که گربه‌ها می‌توانند این ویروس را به همنوعان خود، سگ‌ها، احشام، ماکیان و حتی انسان‌ها منتقل کنند.

کودکان کرونا نمی‌گیرند

در هفته‌های اول همه‌گیری کرونا، این تصور وجود داشت که کودکان به کرونا مبتلا نمی‌شوند. اما یافته‌های بیشتر نشان داد که اتفاقا بیشتر کودکان بدون این که خودشان متوجه باشند، کرونا می‌گیرند و در حکم ناقلان بدون علامت، آن را به دیگران انتقال می‌دهند. همچنین چندی پیش یک موسسه تحقیقاتی در چینی ثابت کرد اگرچه شدت نشانه‌های کووید-۱۹ در کودکان کمتر از بزرگسالان است، اما خردسالان و بخصوص نوزادان در برابر این بیماری آسیب‌پذیرند.

سرایت‌پذیری آن کمتر از سارس است

سازمان بهداشت جهانی در دومین ماه شیوع کرونا، نرخ سرایت‌پذیری این ویروس را بین ۱/۴ تا ۲/۵ تخمین زد و اعلام کرد که سرعت انتقال کووید-۱۹ کمتر از سارس است. اما بعدها نتایج تحقیقات پژوهشگران سوئدی نشان داد که کووید-۱۹ بسیار مسری‌تر از این حرف‌هاست. در آن پژوهش، نرخ انتقال این بیماری بین ۲/۷۹ تا ۳/۲۸ اعلام شد و پژوهشگران سوئدی تاکید کردند که کرونا جدید با سرعتی بیشتر از سارس در حال گسترش است.

ابتلا به کرونا مصونیت می‌آورد

در نخستین هفته‌های شیوع کرونا تصور می‌شد که افراد مبتلا به کووید-۱۹، پس از بهبود نسبت به این بیماری مصونیت پیدا می‌کنند.
اما در دومین ماه پیدایش ویروس جدید انتشار نتایج یک آزمایش در چین نشان داد که تست کرونای ۱۴ درصد از بیماران بهبودیافته مثبت شده است. دو هفته پیش هم گزارش‌هایی از کره جنوبی منتشر شد که حاکی از ابتلای مجدد ۹۱ فرد بهبودیافته از کووید-۱۹ بود.

مردم با «ایمنی گله‌ای» مصون می‌شوند

در ماه‌های اول شیوع کرونا مقامات کشورهای مختلف امیدوار بودند که تولید آنتی‌بادی ناشی از این ویروس در افراد بهبودیافته بتواند باعث «ایمنی گله‌ای» جمعیت قابل توجهی نسبت به کووید-۱۹ شود. حتی برخی سیاستمداران اظهار امیدواری کردند که بحران کرونا با ابتلای ۷۰ درصد از مردم به این ویروس به پایان خواهد رسید. با این حال، آخرین یافته‌های کارشناسان بهداشت جهانی نشان می‌دهد که خون تعداد کمی از بهبودیافتگان حاوی آنتی‌بادی لازم است.

کرونا در هوا باقی نمی‌ماند

ابتدا تصور می‌شد قطرات تنفسی بیماران کرونایی به‌ندرت در هوای اطراف آنها باقی می‌ماند. اما سه هفته پیش یک موسسه پژوهشی ژاپنی ثابت کرد کرونا می‌تواند از طریق اسپری شدن قطرات ریز و ماندن طولانی‌مدت در هوا منتقل شود. ویدئوهای ضبط‌شده از سوی محققان ژاپنی نشان می‌دهد وقتی فرد مبتلا به کرونا در اتاقی بسته سرفه می‌کند، ذرات بسیار ریزی از دهانش خارج می‌شود که تا ۲۰ دقیقه در هوا باقی می‌ماند.

یادداشت:
حدیث نظرمحمدی
کارشناس بهداشت محیط

ویروسی که هنوز ناشناخته است

با وجود آن که حدود چهار ماه از شیوع ویروس کرونای جدید در سطح جهان می‌گذرد، اما این ویروس هنوز بسیار ناشناخته است و دانش بشری هر روز به اطلاعات تازه‌ای درباره آن دست می‌یابد.
اطلاعاتی که خیلی از آنها با حدس‌های اولیه درباره کرونا مطابقت ندارد که از جمله آن می‌توان به پیش‌بینی احتمال توقف شیوع این ویروس با تغییر فصل اشاره کرد. نظریه‌ای که نادرست بودن آن خیلی زود و با همه‌گیری کرونا در مناطق گرمسیری جهان ثابت شد و این مساله نشان داد شیوع این ویروس در یک منطقه عملا به آب‌وهوای گرم یا سرد آن ربط زیادی ندارد. از جمله دیگر پیش‌بینی‌های علمی که غیردقیق بودن آن در همان ماه‌های اولیه شیوع کرونا ثابت شد، تخمین عددی پایین‌تر از واقعیت برای نرخ واگیری این ویروس بود. به این صورت که اوایل پیش‌بینی می‌شد هرفرد مبتلا به کووید-۱۹ می‌تواند بین یک تا دو نفر دیگر را به این بیماری مبتلا کند، اما نتایج پژوهش‌های بیشتر نشان داد سرعت انتقال کرونا بسیار بالاست و مبتلایان به آن حتی می‌توانند سه نفر یا بیشتر را نیز گرفتار این ویروس کنند. مساله مصونیت یافتن بهبودیافتگان کووید-۱۹ در برابر ابتلای مجدد به کرونا نیز جزو تئوری‌های ابتدایی دیگری درباره این بیماری بود که آن هم چند ماه بعد از طرح در مجامع علمی جهان باطل شد. در دومین ماه همه‌گیری کووید-۱۹ تست‌های کرونای افراد زیادی در کشورهای مختلف چند هفته بعد از بهبود کامل، مثبت اعلام شد. در ایران هم ما شاهد این مساله بودیم که احتمال ابتلای مجدد بهبودیافتگان به این بیماری وجود دارد. علاوه بر این، برخی توصیه‌های سازمان بهداشت جهانی برای پیشگیری از ابتلا به کرونا نیز در ماه‌های اخیر با تغییراتی مواجه شده است.
به عنوان مثال، این سازمان در ماه‌های اول همه‌گیری کووید-۱۹ را بیشتر به افراد مبتلا به این بیماری، اطرافیان آنها و کادر درمان توصیه می‌کرد که از ماسک استفاده کنند. اما در هفته‌های اخیر، بهداشت جهانی به همه افراد توصیه می‌کند حتما در مکان‌های عمومی از ماسک استفاده کنند، زیرا براساس آخرین تحقیقات انجام‌شده، ویروس پس از خارج شدن از دهان یا بینی فرد مبتلا بر اثر عطسه، سرفه یا حتی صحبت معمولی تا مدتی در فضای آزاد می‌ماند، بنابراین همه مردم باید از ماسک استفاده کنند تا احتمال انتقال این بیماری از فردی به فرد دیگر به حداقل برسد. این مسائل نشان می‌دهد بیشتر مطالبی که حتی مجامع علمی جهان تا امروز درباره کرونا منتشر کرده‌اند، هنوز نتوانسته است ابعاد مختلف مربوط به کووید-۱۹ و نحوه همه‌گیری آن را فاش کند. از این رو، شاید نتوان چندان به کشف داروی قطعی یا واکسن این بیماری در آینده نزدیک امیدوار بود و به همین دلیل، همه ما باید در ماه‌های آینده با جدیت تمام ضوابط بهداشتی لازم را برای جلوگیری از ابتلا به این بیماری رعایت کنیم.

حق با شماست

info@jamejamdaily.ir
روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#مزاحمت_فاضلاب
امیری از تهران:
چند روزی است که خیابان میرداماد را برای فاضلاب کنده‌اند این مساله سبب شده دراین منطقه یافتن جای پارک دشوارتر از گذشته شود، چرا مسوولان چنین کارهایی را در تعطیلات عید انجام ندادند تا برای شهروندان مزاحمت ایجاد نشود؟

#کرونا_پارک
خسروی از تهران:
حضور شهروندان در پارک‌ها بدون رعایت فاصله گذاری اجتماعی و استفاده از وسایلی مانند ماسک می‌تواند زحمات کادر پزشکی را به باد بدهد، چرا مدیران باید این رویکرد را دنبال کنند؟

#حیوانات_خانگی
بیگ‌زاده از کرج:
برخی حیوانات خانگی خود را در شهر رها کرده‌اند، چون می ترسند به کرونا مبتلا شوند، این افراد باید مسؤولیت کار خود را قبول کرده و دست کم برای پیشگیری از ابتلای حیوانات به کرونا یا مداوای حیوانات بیمار تلاش کنند.

#پلیس_جریمه
نادری از تهران:
این روزها که شهروندان ناچار به استفاده از خودروی شخصی هستند، پیدا کردن جای پارک در بسیاری از خیابان های تهران مشکل است، پلیس راهور نیز باید با آنها همکاری کند. از پلیس تقاضا دارم همراهی بیشتری با شهروندان داشته باشد.

#کرونا_زباله_گرد
خوش‌نیت از تهران:
افراد زباله گرد این روزها در سطح شهر تهران مانند گذشته دیده می‌شوند. چرا شهرداری مانع فعالیت این افراد نمی شود؟ نباید فراموش کرد که احتمال ابتلای زباله گردها به کرونا بسیار بالاست و آنها به‌راحتی می توانند این بیماری را شیوع دهند.

#ماسک_رایگان
خداپرست از تهران:
با توجه به اینکه در تولید ماسک به خودکفایی رسیده‌ایم و برخی مدیران به فکر صادرات هستند، مدیران شهری چرا برای توزیع ماسک رایگان در مترو و اتوبوس‌ها تصمیم گیری نمی کنند؟

#اینترنت_گران
نیکپور از اصفهان:
این روزها بیشتر مدارس و آموزشگاه‌ها آموزش ها را از طریق فضای مجازی دنبال می کنند به همین دلیل بهتر است مسوولان هزینه اینترنت را کاهش دهند تا دست کم در این شرایط اقتصادی نامناسب خانواده‌ها در تنگنا قرار نگیرند.